

INTERVIEW

Scrablende spasmager (Jyllands-posten d. 14. oktober 2003)

Thomas Hvid Kromann har udgivet sin fjerde bog. Den minder overhovedet ikke om "Nordkraft", men måske kan den være udmærket alligevel?

Af Michael Enggaard

Jyllands-Posten har udfordret Thomas Hvid Kromann til et spil Scrabble (freestyle), og forfatteren begynder med et ord, der beskriver, hvad klimaet i Hereford Beefstouws køkken er karakteriseret af. JP griber s'et og skriver "solur", som jo bare betyder solur, men Thomas Hvid Kromann arbejder videre med f'et og danner nu ordet "fnattrek", angiveligt en betegnelse for en hedonistisk Ib Michael-rejse til et sted i Asien. JP følger op med "bilsekt", slang for FDM.

Forfatteren nørkler videre med bogstavbrikkerne og bringer sig så yderligere foran med ordet "rødsind", altså sådan et Keld Albrechtsen er født med. Lammet og i sproglig afmagt må JP nøjes med at skrive "ost".

Stillingen er en klar føring til Thomas Hvid Kromann, og hvis De ikke ved, hvem han er, så får De det at vide nu.

Fire bøger

Den 29-årige cand. mag. og sprogspasmager har foreløbig udgivet en digtsamling og tre bøger indeholdende kortere tekster. Bedst kendt er måske *Tilstandsrapporter* fra 2000, som i 2002 blev efterfulgt af *Operation Hvid*. I september i år udkom *Stævnemøder på Place Blanche*. Hvad er det for noget, han skriver? Ja, nogle anmeldere kalder det avantgardistisk, sofistikeret og pubertetsplæt kortprosa i familie med Per Højholt og yngre slægtninge som Jens Blendstrup og Peter Adolphsen. Selv kalder Thomas Hvid Kromann bare sin litteratur prosa.

»Det er en rar gummiterm, der kan strækkes, så den dækker alle de ting, jeg laver. Men egentlig synes jeg, at man skal bryde med de traditionelle litteraturbegreber. Det er jo nærmest som om, at en tekst ikke kan være litteratur, hvis den ikke er formet som digt, novelle eller roman. Jeg synes, at man skal have et mere pluralistisk syn på litteraturen, så den ikke bliver sidestillet med partipolitik, hvor alle medlemmer skal følge den samme linje. I øvrigt er der jo skrevet mange kedelige romaner og digtsamlinger gennem tiderne,« pointerer Thomas Hvid Kromann.

Syrede kapitler

Hans seneste prosasamling består af 31 flippede og syrede kapitler. Et af dem er inspireret af italieneren Italo Calvino og hedder "Ti forkortede romaner". En af dem lyder sådan her: »Butleren bortrejst til Barbados på tredje uge og huset på den anden ende, hvor var nu for eksempel sukkeret, som kriminalinspektøren elskede at kvæle sin earl grey i?« En endnu kortere og billedskabende roman: »Anstandsdamens brystvorter strittede.«

Stævnemøder på Place Blanche indeholder også teksten "P som i Pettingkrampe", hvori forfatteren opfinder en række nye ord alle med forbogstavet p. Her er tale om blandt andre plusfourplysfor, plakplukker, præcisionsbombeflyskræk, praksisdræner og pungrotation. I alt omkring 100 nye ord. Derudover består bogen af længere tekster om alt fra et boksestævne med Pedro Inferno, der i folkeregistret er kendt som Peter Iversen, til historien om sultekunstneren fra oktoberfesten i München i 1899, der senere blev inspirationskilde for sultestrejken som politisk aktionsform og det moderne eksistentielle

forsvindingsnummer, der udføres af hovedsageligt unge kvinder og diagnosticeres anorexia nervosa.

Hvad med læserne?

Spørgsmålet er bare, hvad læseren skal bruge alt det vanvittige tankespind til? Var det ikke bedre med en lang historie om nogle arbejdere fra eksempelvis Nørresundby. En historie med et budskab, som fortæller noget om samtid- og fund. »Jamen, det er da ingen hemmelighed, at denne og mine øvrige bøger ville dumpe, hvis de skulle bedømmes som mere traditionel litteratur,« siger Thomas Hvid Kromann .

Han har imidlertid ofte fået gode anmeldelser, men kritikerne har også, ja, kritiseret ham. »Den humorforladte modernistiske anmelder har det lidt svært med formen, og jeg synes ofte, at kritikerne efterlyser en anden bog, end den de sidder med. Det kan bare ikke være Jakob Ejersbo og realisme, det hele. Ikke et ondt ord om Jakob Ejersbo, jeg har ikke læst *Nordkraft*, og jeg kender ham ikke, men det er lidt irriterende, at hans bog bliver brugt til at slå andre oven i hovedet med. Det er formentlig heller ikke noget, han er specielt begejstret for,« siger Thomas Hvid Kromann .

»Min bog er tænkt som en humoristisk popbog med de karikaturer, der nu hører med. Jeg forsøger at tage forskellige tematikker op med en vis grad af seriøsitet. Det kan også blive for fjantet. Mine historier er ikke som de noveller, man læser i gymnasiet, hvor teksten gemmer et skjult budskab, der alligevel er nemt at få øje på, netop fordi pointen med disse noveller er, at man skal forsøge at gennemskue, hvad de egentlig handler om. Der er en tom plads, som er markeret på alle mulige måder. Åh, der er noget, de ikke taler om, så er det nok det, det går ud på. Der var den!«

Flensborg

Thomas Hvid Kromann gik på dansksproget gymnasium i Flensborg, indtil han i 1995 begyndte på Københavns Universitet (dansk, litteraturvidenskab og moderne kultur og kulturformidling), og i hans velordnede lejlighed ved Søerne ligger således den tyske avis *Die Zeit*, som han abonnerer på. Det ser lidt elitært ud, men i virkeligheden ville forfatteren bare gerne have, at folk tog sig et kvarter med hans bog i ny og næ.

»Jeg læser selv flere ting på en gang, og det ville bestemt ikke gøre mig noget, hvis vi i Danmark fik en læsekultur som i Frankrig, hvor man læser i metroen og i busserne. Jeg forstår godt, hvis nogle bedst kan lide en roman, man ligesom kontinuerligt kan læse sig ind i, men der er jo heller ingen, der siger, at man kun skal læse det her.

Min egen bedste læseoplevelse inden for de seneste år har været Georges Perecs

roman *Livet en brugsanvisning*, og det er da helt sikkert, at kortprosaen ville få svært ved at fungere, hvis det andet ikke var der. Jeg ville ikke kunne holde ud kun at læse sådan noget,« erkender Thomas Hvid Kromann.

Men hvor går egentlig kortprosaens grænse mellem kvalitet og det letkøbte?

»Kim Blæsbjerg debuterede sidste år med en kortprosabog, hvor én af teksternes fulde ordlyd var: "På sit kontor var Werner Schmidt i færd med at fjerne en rævesaks fra sin kones ankel." Informations Erik Skyum-Nielsen diskvalificerede den som tekst, fordi han mente, at det var for fladt. Jeg har siden konstateret, at ordene hænger ved både hos mig selv og i min omgangskreds. Hvad skete der egentlig på det kontor? Derfor mener jeg, at teksten fungerer,« siger Thomas Hvid Kromann .

»Det hele handler om, hvilke traditioner og forventninger man har i baghovedet, når man går i gang med at læse. Ifølge min bedste overbevisning er der stadig meget inspiration at hente i 1960ernes danske systemdigtning og den samtidige franske bevægelse OuLiPo som jo både Calvino og Perec var medlemmer af. Især OuLiPos humoristiske blanding af poesi og matematik, af systemer og spilleregler, skaber nogle nye betingelser for at skabe litteratur, som langt fra er udtømte. Jeg kunne mægtig godt tænke mig at skrive for eksempel en udknaldet kriminalroman, der var underlagt et hav af systemer og regler, men samtidig var en veritabel pageturner for både piberygende feinschmeckere og almindeligt godtfolk rundt omkring i de offentlige transportmidler. Men vi får se.«

Nådesløs affære

Tilbage til Scrabbleopgøret, som med tiden er blevet en tæt og nådesløs affære, som forfatteren dog synes at kontrollere. Han har dannet ord som øvfund (eksempelvis en rudekuvert), kålged (en ged, der spiser kål), pyhreb (selvmorderens forløsende tov) og zarmyg (en af de overlegne). JP nu med fotografens assistance har stridbart forsøgt med TV-æg (en, der ser meget TV), barlaps (usoigneret cafegæst) og zooavl.

Der er ikke mange bogstaver tilbage i spillet, da Thomas Hvid Kromann tager den endelige sejr ved bogstav for bogstav at lægge ordet: gencamp. »Hvad betyder det?«
»Det er da helt simpelt. Det er en lejr, hvor man mødes og bytter gener,« siger han triumferende. »Selvfølgelig, undskyld.«